

Zopet se nam poroča o slučaju, da je bil

slovenski zasebni uradnik odpuščen, ker ga je napravilo tako postopanje jugoslovenskih uradnih sedaj na pisma in naročila iz Jugoslavije neki Dunajčan! Pa kaj bi ne, ko se znanj v Ljubljani in Zagrebu tako suženjski bahati s svojo nemščino, v Beogradu, Sarajevu itd. pa s spakadano francosčinol

Kje je tu narodni ponos, kje narodnost, kje zavest svobodnih državljanov, ki hočejo biti spoštovani? Pozivamo ponovno jugoslovenske liste in organizacije, da nastopijo proti takemu samozaničevanju in samoponizovanju na škodo in sramoto vsega jugoslovenskega plemena.

Pa tudi tostran meje se mnogo greši v tem oziru, kakor kaže sledeči dopis, ki smo ga prejeli:

«Gospod urednik! Evo majhen prispevek k četrtkovemu uvodnemu članku. Tiskanka slovenskega trgovca: «V Idriji... Amezzo asse- gno Bancario mandovi Lit... a copertura T. fattura del... di meno... % Sconto. Pregan- dovi di registrare l'importo al mio credito e confermare la ricevuta». S to spakadranko misli da imponira dobavitelja, a v resnici se mu ta poslednji smeje in ga zaničuje. Ako bi pisal v svojem jeziku, bi trgovec istotako raz- razumel. Ko gre za denar, razume vsakdo vsak jezik, tudi če je kitajski. Takih in stličnih pi- sem dobivajo tukajšnji trgovci v spajeni nem- ščini in laščini iz Julijske krajine, iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Splita itd. Zgodi se celo, da odgovori tržaški trgovci stranki v njenem lastnem jeziku, a nezavedneži mu spet odgo- varjajo laški ali nemški. Koliko naših zmornih ljudi bi bilo nameščenih, ako bi se vsak trgo- vec zavedal svoje dolžnosti!

Tako dopis. Jutri objavimo nekoliko imen, ki bodo pokazala, kako daleč sega to zlo.

Užitinski davek na živino

Kakor smo poročali v našem listu od 16. maja, se je predstavila na tržaškem magistra- tu deputacija naših okoliških kmetov ter se pritožila proti raznim neprilicam, ki grozi- jo radi razširjenja užitinske črte, posebno pa proti polaganju kavicje za užitinski davek na živino.

Vselej teh in drugih pritožb je tukajšnji ma- gistrat poslal upravi užitinskega davka navo- diča, da se ima postopati s prizadetimi s čim največjo obzirnostjo pri izvrševanju službenih odredb, tako da se ne bo ovrvalo prevoza ži- vine, ki je podaja s ontraj užitinske črte na pašo in na delo na ozemlje izven te črte. Isto- tako ima postopati uprava užitinskega davka pri izdajanju dovoljenj za začasen uvoz ži- vine. V svoji okrožnici nalaga končno ma- gistrat z ozirom na neugoden gospodarski polo- žaj kmetij tržaškega ozemlja — užitinskemu uradu, da naj v mejah možnosti ne zahteva kavicje za užitinski davek, ampak da naj se zadovolji z le tisto malo garancije, ki zamore ščititi upravo pred morebitnimi sleparijami.

S polja „časti“ na polje klasja!

V okviru „poljedelskega tedna“ se je vršil v nedeljo v Pragi kongres „Domovi- na“ (udruženja malih kmetov). To priložilo je porabil ministrski predsednik Švehla za znamenit političen govor, v katerem je označil etično vsebino zemljiške reforme. Izvajal je med drugim: Poljedelsko delo donaja narodu mir. Pozorišče zadnje vojne je bilo delavnica gladi in smrti. Naša polja so delavnica kruha, kruh pa je sidro življenja. Trajen mir bo vladal, če bo imelo ljudstvo svojo zemljo in če bo na tej zemlji osredotočeno njegovo delo. Naše poljedelske mase so izraz živega ljudskega hrepenenja po miru. Da bosta ta mir in to življenje zagotovljena, se mora poljedelsko ljudstvo organizirati v trdno fronto, ki bo na vsakem mestu uveljavljala svojo miro- ljubno misijo. Vsi bodo potem, združeni, nosili v svet zeleno mirovno vejico v ne- omajnem sklepu, da zmagajo brezpogojno!

Te lepe besede so slavospev kmetске- mu stanu, obenem so pa tudi napoved ve- like naloge njegove za srečo naroda in človeštva. Delo poljedelca in sadovi tega dela naj donajajo mir ljudem...! Ta govor ministra Švehle se vredno pridružuje nje- govim besedam o zadružništvu in njegovih nalogah. Ne v boju stanu proti stanu, am- pak v stremiljenju vseh za blaginjo skupno- sti naj prednjači kmetijski stan z oljčno vejico v roki! Njemu pripada ta velika in častna naloga. Saj daje on kruha — vsem! A kruh je — kakor je rekel mini- ster Švehla — sidro življenja. Zato je zlo- činec vsak, ki bi hotel zanašati strastj med poljedelsko ljudstvo. Vzvišen naj bo ta stan, da mu bodo vsi rade volje izkazovali hvaležnost, do katere ima polno pravico po svojem delu — na polju klasja!

POPRAVITE VNEBOVPIJOČO KRIVICO

V četrtek dne 15. t. m. smo poročali pod tem naslovom o krivični premestitvi g. Šolke- ga voditelja Josipa Štrekha iz Komna v Sto- maž in o imenovanju g. Ščuka na njegovo me- sto. Z ozirom na to poročilo nam je poslal daljši dopis, s katerim hoče doseči, da „posta- ne oni članek resnično točen“. Gospod Ščuka priznava, da je bil navdušen Sokol, nikakor pa — pravi — ni bil komunist ali celo komuni- stični komisar. Od 1. 1914—16 se je nahajal kot preprost ujetnik v lagerjih v Ashabadu, Skobelevu in Taškentu. L. 1917. je postal po- močnik oskrbnika sapernega lagerja v Taš- kentu. V tej službi je ostal do 1. 1920, t. j. do odhoda v domovino. V lagerju je skrbel za 10—12.000 naših ljudi, ki so vsak dan kosili, tudi tedaj, ko je bila ruska garnizija brez kosila ali brez kruha.

Dalje pravi g. Ščuka, da se nikakor ne pod- pisuje Ščuka, temveč Ščuka; Ščuka je na- pisano samo na imenovanem dekretu. Končno pravi, da mu je g. Štrekel sam priznal, da je prepričan, da ni on (g. Ščuka) ne delal ne ro- varil proti njemu. Svojemu dopisu je priložil g. Ščuka tudi iz- javo g. Josipa Makovca, podpisane kot za- upnika slovenske liste pri zadnjih volitvah v Komnu. G. Makovec „izjavlja prostovoljno in nepristransko, da se mu tekom vseh volilnih operacij ni zgodilo ničesar žalega niti dejan- sko niti z besedo, najmanj pa od strani g. uči- telja Ščuka.“ S tem bi bilo doseženo, da „postane oni čla- nek resnično točen.“ Z naše strani pa povdar- jamo tudi danes — in to je neporečno točno — da je krivično, sramno krivično, da je bil na mesto starega, izkušnega in zaslužnega šolkega voditelja, za kakršnega pozna gosp. Štrekha ves Kras, imenovan še mlad učitelj, potem ko je bil njegov dosedanj predstojnik

odstranjen in premestjen v Stomaž, kar pomeni v primeru z njegovim dosedanjim mestom ob- čutno degradiranje. Neporečno točno je tudi, da bi ne bila zadela ta sreča g. Ščuka, ako bi se ne bil prelevil iz navdušenega Sokola v navdušenega fašista, naj bo tudi brez vmesne dobe navdušenega komunist ali boljševeškega komisarja. Točno je končno tudi to, da je po- stal g. Ščuka — hoče ali nehoče — sredstvo za nezahučeno ponižanje priznanega in obče prikljubljenega šolnika in izvrstnega kmetijske- ga strokovnjaka, ki je bil popopkoma na svojem mestu in je delal čast komenski šoli.

Torej se je ali se ni zgodila vnebovpijoča krivica, g. Ščuka? Ali je ali ni umestno, da se popravi? V tem je bistvo vprašanja in ne v tem, ali je bil g. Ščuka boljševeški komisar ali ne itd.

Popravite vnebovpijočo krivico!

Upokojenci južne železnice so vabljani na sestanek, ki se bo vršil jutri 25. maja t. l. ob 15 uri v gostilni ex Grotta via Tivarnella št. 5 v Trstu.

Na sestanku se ima skleniti, kako in kam se imamo obrniti radi zboljšanja našega revnega položaja, ker smo gnočno ravno mi najbolj udarjeni.

Pridite vsi, tudi zunanji upokojenci, da se pogovorimo o tej zadevi. Priporočamo pa še posebno, da se udeležijo sestanka in kaj žrtvu- jejo tisti, ki niso nič storili.

Društvene vesti

Planinsko društvo opozarja na jutrišnji iz- let, katerega priredi na Slavnik. Odhod z dr. kolodvora Sv. Andrej ob 5.25, z vlakom do Podgorja. Še pri hladu se povzpne na vrh Sla- vnika, ki nudi krasen razgled. Povratek v Her- pelje na vlak.

Pevsko društvo „Kolo“. Društveni izlet, na- menjen na nedeljo, 25. t. m. odpade radi ne- prostosti korijere. — Blagajnik.

Srednješolska skupina Sotdb. Danes ob 4 in pol važen društveni sestanek na katerega so vabljani vsi člani brez izjeme. Uro prej od- borova seja. — Vodja.

Iz tržaškega življenja

V znamenju strupa. — Dva poskušena samo- mora. Preteklo noč okoli 24. ure je bila pre- peljana z avtomobilom rešilne postaje v mest- no bolnišnico 26-letna brezposelna služkinja Gina Milanovich, stanujoča v zagati Scala št. 2. Ženska je izpila v svojem stanovanju s samomorilnim namenom precejšnjo količino močne raztopine modre galice. Milanovich je spremljal njen ljubimec, 27-letni železničar Romul Barba, rodom iz južne Italije. Ta je po- vedal, da je Milanovich, s katero se je pred kratkim seznanil in živel v divjem zakonu, večeraj opoldne oštel, ker je nesla hrano neki prijateljici, ki se nahaja v zaporu. Ko se je sinoči vrnil domov, je našel Milanovichovo zastrupljeno.

Zdi se, da vsa žadeva drugače izgleda, kot jo je opisal mladenič.

Milanovich je zdravnik izpral želodec. Ta operacija se je sicer posrečila, kljub temu pa je ostalo stanje zastrupljenke zelo nevarno.

Preteklo noč okoli pol ene ure sta dva oro- žnika našla na nekem zemljišču v bližini trga Perugino mladega moža, ki je bolestočno ječal ter se zvižal na tleh v hudih bolečinah. Oro- žnika, ki sta uvidela, da gre za zastrupljenje, sta poklicala telefonično na lice mesta zdrav- nika rešilne postaje, ki je ugotovil, da je ne- znanec izpil precejšnjo količino žveplene kis- line. Zastrupljenec je bil nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so mu izprali želodec.

Par minut po prihodu zastrupljenca je pri- šla v mestno bolnišnico zasebnica Maria Aba- tangelo, stanujoča v ulici Maiolica št. 11, ki je spoznala v zastrupljenca svojega svaka 27- letnega peka Antona Quicello, stanujočega tudi v ulici Maiolica št. 11. Ženska je povedala, da se je Quicello že večeraj opoldne odstranil z doma in od tedaj ga ni bilo več na spregled.

Ni znano, kaj je prignalo Quicella do obup- nega koraka. To bo razvidno šele iz pisma, ki so ga našli orožniki pri njemu. Svinec so kradli. Predvečerajšnjim popoldne so neznan žlikovec ukradel iz skladišča kr. Javnih skladišč v prosti luki V. E. III. dva stota svinca. Tatvina je bila prijavljena oro- žnikom, kateri so kmalu potem aretirali dva moža, ki sta peljala ročni voziček z ukradenim svincom. Mož sta se izkazala za 48-letnega Petra Sardok in 32-letnega Melhiora Kata- nich, prvi rodom iz Pirana, drugi iz Gorice. Bila sta odvedena v zapore v ulici Coroneo.

Nesrečen škok s tramvaja. Zasebnica Maria Assich, stara 31 let, stanujoča v ulici Istituto št. 26, se je večeraj jutraj vozila s tramvajem na progi trg Garibaldi — trg Venezia. V bli- žini ribjega trga je hotela ženska izstopiti, ko je bil tramvaj že v teku. Skočila je tako nerod- no, da je telebnila na tla. Pri padcu se je po-abila po čelu ter si zlomila levo roko v zapusti- ju. Navzočni ljudje so obvestili o dogodku rešilno postajo. Na lice mesta prihiti zdravnik, je podal ponesrečenki prvo pomoč, nato jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico.

Vesti z Goriskega

Sv. Gora. Jutri v nedeljo dne 25. t. m. po- ložimo temeljni kamen novi baziliki sveto- gorske Kraljice. — Novo svetišče bo sezidano ravno na istem prostoru, kjer je bilo prejeno. Vsa pripravljala dela: očiščenje stališča pri- prava materiala in druga so že dovršena. Se- danj bo zidanje lahko hitro napredovalo. Pola- ganje temelja se bo vršilo nad vse slovesno. Od raznih strani tako n. pr. iz Solkana pridejo verniki v procesijah. Slovesna sv. maša bo ob 8 in 10 h jutraj. Slovesni temeljni bo naj- brže izvedel prevzvišeni goriški kneznad- škof.

Iz tržaške pokrajine

Suhorje pri Košan. Dne 20. maja je v naši vasi po daljši boleznii umrla zglebna gospodi- nja in skrbna mati svojim šestim otrokom, Marija Volk, roj. Dolgan. Pokojnica je bila ob- če spoštovana in znana zaradi svoje usmilje- nosti in radodarnosti. Bila je res mati ubogih, ker je vsakemu rada pomagala, bodi z darom, bodi z dobrim svetom. Užaloščeni družini prav iskreno sožalje. Bla- gi pokojnici pa naj bog plača!

Dutovlje. V četrtek jutraj so nekateri va- ski otroci neopaženo lovili ribe na trnek v stari občinski ločki v „Brcih“, med katerimi se je nahajal tudi Renčelj Venceslav devetletni edinec Josipa Renčelj in Franciške Benčina stanujoči v Dutovljah št. 31.

četa na lice mesta, ter potegajta ponesrečenca iz vode. Glasnik sta rešili otroka z umetni- m dihanjem ali uspeha čista črna. Beje se je otrok nahajal še dalj časa v vodi in ko je pri- šla pomoč bilo je že prepozno.

Obveščeni so bili takoj stariši in varnostna oblast. Truplo je bilo prenečeno v mrtvašnico.

Borzna poročila.

ogrške krone	0.0250	0.03
avstrijske krone	0.0316	0.0325
češkoslovaške krone	0.6050	67
dinarji	37.70	27.95
leji	10.50	11
marke	—	—
dolarji	22.55	22.65
francoski franki	133	123
švicarski franki	399	402
angleški funti papirnati	98.40	98.60

Tečaj

Adriatica	250
Cosulich	706
Dalmatia	526
Gerolimich	1770
Libera Tristina	570
Lloyd	2676
Lussino	872
Martinolich	194
Oceania	150
Tripcovich	529
Ampela	558
Cement Dalmatia	496
Cement Spalato	567

Mara Miklavc

Dragotin Kette

poročena

Trst, 24. maja 1924.

347

Mali oglasi

VPOKOJEN pisarniški uradnik, vzposobljen tudi za računske in blagajniške posle, prosi malega zaslužka v katerikoli primernem pocu. Blagovoljne ponudba pod „Vpokoje- nec“ na upravitelstvo. 653

PREDNO PRODATE zlato in srebro, vprašaj- te cene veliko zlatarni — znanje via Gi- acinto Gallina 2 (nasproti hotela Montcen- sio). Velika izbira ur. Popravila. Cene nizke. 13/2

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Al- bert, Trst, via Mazzini 45. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah. Perlot. Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slo- vensko. Tajnost zanjemo. Slavec. Via Giu- lia 29. 542

ZABNICE, angleške ključavnice, ključ, mi- zarske klopi, obličja, plo, vijaki, vmeti, zab- lji, železna žica I. t. d. Zaloga železa, Via Filzi 17.

VALJČNI MLIN, v Podrožju, tik Idrije, se da v najem. Razen mline je možna tudi druga- na industrijska izraba vodne sile. Vsa poja- nila daje „Občno — konsumno društvo v Idriji. 533

Insertirajte v „Edinosti“

KRONE zlato in srebro plačujem 5 cent. več kot drugi. Via Pondera št. 6/I desno. 20

SLIKARSKI IN PLESKARSKI POMOCNIK se sprejme takoj v stalno delo. Miro Vikič v Postojni. 638

S tužnim srcem naznanjamo, da je naša ljubljena žena in mati

Klara Bekar

danes ob 1. uri ponoči, po kratki in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb drage pokojnice, se bo vršil v nedeljo, ob 9.30, iz mrtvašnice mestne bol- nice, naravnost na pokopališče.

TRST, 23. maja 1924. (366)

Žalujoci soprog Josip in sin Oskar.

URARNA- F. BUDA

Trst — Corso Garibaldi 35 (Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krone, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah. Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljan- tov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (24)

Otroške postelje

lesene, železne in medene v največji izbiri

Novost Platnena postelja Novost

vpogljiva, neobhodno potrebna v vsak družini, hotelu in prenočišču.

Rodolfo Haffner

Trst, Viale Regina Elena 15 (prej Via Miramar) 394

OBUVALO

Nadaljuje se prodaja po razprodajnih cenah

A. MAYER GREGO

Corso Garibaldi št. 4

(tik kinematografa Royal)

Veliki dobodi modernega obuvala, ki se prodaja po nakupnih cenah. Izbere sandalov in obuvala za otroke po najnižjih cenah. (4)

Trgovci v mestu in na deželi

Priporočamo Vam domačo tovarno

KISA naravnega KISA in vinskega KISA

BRUSCHINA & COMP. — TRST

Via Limitanea št. 213 (vogal Settefontane)

Brez poviška na cenah.

Blago, izdelki po meri in perilo

na obroke

„Al Buon Mercato“

Via Ghega 7, II.

30

ZA

(359)

BIRMO!

Ne pozabite zlatarne

Alojzija Povha

v Trstu, Piazza Garibaldi št. 2

Velika izbira.

NAZNANILO.

Podpisana naznanjata slav. občinstvu,

da sta odpria dne 12. t. m. v Gorici,

via Garibaldi št. 20 (prej v. Teatro)

I. nadstropje

pravno pisarno

v administrativnih, nespornih, izvršnih

zadevah in onih tihočih se vojnih škod

in posredovanja dobave posojil.

Vinko Čuk,

bivši ravnatelj zemlj. knjige v Gorici.

Anton Trampuž,

bivši sodni oficijal pri okrožni sodnji.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Deležna glavica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nikolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olažuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Ostane akreditivne za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja

čimrje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na kratkine knjižice in jih obrestuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun

po 4 1/2%, vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila in lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

W. Collins:

BERZ IMENA

(34)

Roman.

Po teh besedah so se njene ustne sklenile kot kakšna past in njene oči so gledale s tem- nini proroškim tizzazom v bodočnost tega za- kona.

Ce bi bila Magdalena bolj brez skrbí, bi se ji bil brez dvoma jezik razvezal in brzokne bi bila dala piker odgovor. Tako pa ji je bila gospodinja Garth eno nadležna.

„Puh!“ je rekla in stekla za sestro.

Potrkal je na Nozine duni, toda si dobila odgovora. Poskušala je odpreti, toda duni so bile od znotraj zaprte.

V drugem slučaju bi se Nora ne zadovoljila s tem, ampak bi bila toliko čen glamo kli- cala, da bi vsi hudo ekspaj zbolnala in do- segla svojo voljo. Toda dvomi in skrbí so jo že potirle. Tiho je šla dol in smela klobuk z obešala v predvežju.

„Rekel mi je, da si moram nadeti klobuk.“ je rekla sama pri sebi v neki otroški pokor- ničini ki ji je bila tako tuja.

Z vrta je hotela gledati, kdaj se bo oče vr- nčil. Čakala je pol ure, štirideset minut, tedaj je končno zaslišala njegov glas, ki je zaklical psu: „Nazaj! Pobledela je.

„Jezem je na Snapa.“ si je zašepetala. V naslednjem trenutku ga je zagledala Ho- dil je naglo, a povešeno glavo, in pes je v nemilosti capljal za njim. Ti slabi predznaki so jo tako vznemirili, da se ji je njena priso- rjena odločnost zopet povrnila in bila priprav- ljena na najhujše.

Šla je očetu naravnost nasproti.

„Tvoje obličje mi oznanja, kar mi imaš po- vedati.“ je rekla tiho. „Gospod Clare je bil brezsrčen kot vedno in je rekel ne?“

Oče jo je nenadoma pogledal s strogim očeasom, ki ga je bila tako malo navajena pri njem, da je prestrašena odstopila.

„Ce boš še kdaj govorila o našem starem prijatelju in sosedu, Magdalena.“ je rekel, „tedaj spomni se, da mi je gospod Clare ravnozar nakobil takšno obveznost, ki je ac bom pozabil do smrti.“

Po teh pomembnih besedah je umolknil, ko je pa zapazil njen strah, ga je njegova dobro- dušnost pretušila, da je ublažil svoj pogled.

„Poljubi me, draga.“ je rekel, „in zato ti povem, da je gospod Clare rekel da.“

Hotela se mu je zahvaliti, toda strah in ve- selje se ni tako nepričakovno sledila, da se

ga je samo oklenila okoli vratu; čutil je, kako se je tresla od nog do glave in izpregovori- je nekaj pomirljivih besed. Izpremenjeni go- spodarjev glas je tudi Snapu vil novega go- guma, da se je njegov rep zopet pokazal okrog gospodarjevih nog in se je žival z boječim lajanjem prizadevala priti zopet v prejšnje razmerje. To prekinjenje je bilo najboljši sred- stvo, da je Magdalena zopet k sebi prišla. Vzela je malega grdega psa v naročje in ga poljubila.

„O, ti stari porednež.“ je rekla, „ravno tako vesel si kot jaz!“

In s pogledom rahlega očitanja je rekla očetu: „Kako si me ustrašil, papa, tako druga- čen si bil kakor sicer.“

„Jutri bom spet kot po navadi, danes pa sem prišel nekoliko iz ravnotežja.“

„Pa ne zaradi mene?“

„Ne, ne.“

„Morda zaradi gospoda Clareja?“

„Da, toda ni nič takega, kar bi utegnilo tebe vznemirjati, nič takega, da bi trajalo preko jutrišnjega dneva. Sedaj